

Επιχειρήσεις

Στις τρεις μονάδες που θα δημιουργηθούν στην Τρίπολη θα μπορούν να παραχθούν ετησίως 2.000 τόνοι πρώτης ύλης και 250 εκατ. τεμάχια φαρμάκων

Κομβική επένδυση της DEMO στην Τρίπολη

Παραγωγή φαρμακευτικών πρώτων υλών και τελικών προϊόντων που θα αντικαθιστά εισαγωγές και θα καλύπτει το 20% των ευρωπαϊκών αναγκών - Δημιουργούνται συνολικά 600 νέες θέσεις εργασίας

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΩΤΣΗΣ

Επενδύσεις 356 εκατ. ευρώ στην επταετία 2021-2027 θα υλοποιηθεί η ελληνική φαρμακοβιομηχανία DEMO στους τομείς των πρώτων υλών, της παραγωγής τελικών σκευασμάτων, της έρευνας και της βιοτεχνολογίας.

Ειδικότερα, θα ενισχυθεί η παραγωγική δυναμική στο εργοστάσιο του Κρουονερίου, θα κατασκευαστούν τρεις μονάδες παραγωγής πρώτων υλών και τέσσερις μονάδες παραγωγής τελικού προϊόντος στην Τρίπολη, θα λειτουργήσουν εργαστήρια έρευνας και ανάπτυξης (R&D) στη Θεσσαλονίκη και θα δημιουργηθεί από το μηδέν μονάδα ανάπτυξης μονοκλωνικών αντισωμάτων στον Άγιο Στέφανο Αττικής.

Εξάγει το 84% της παραγωγής

Η εταιρεία υπολογίζει πως το επενδυτικό της πλάνο θα ενισχύσει τον τζίρο της στα 500 εκατ. ευρώ μέχρι το 2030, χωρίς να υπολογίζεται η συμβολή των μονοκλωνικών αντισωμάτων, ενώ θα μπορεί να καλύψει το 20% των αναγκών όλων των νοσηλευτικών ιδρυμάτων της Ευρώπης. Παράλληλα θα ενισχυθεί και το εξαγωγικό αποτύπωμα της φαρμακοβιομηχανίας, η οποία σήμερα εξάγει το 84% της ετήσιας παραγωγής της. Σύμφωνα με τον κ. Δημήτρη Δέμο,

διευθύνοντα σύμβουλο της DEMO, «η εμπειρία της πανδημίας οδήγησε στην αναθεώρηση της στάσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία σήμερα προσπαθεί να επαναφέρει την παραγωγή φαρμάκων στην Ευρώπη, έτσι ώστε οι χώρες-μέλη να μην εξαρτώνται από τις εισαγωγές από τρίτες χώρες και να μην υποφέρουν ξανά από σοβαρές ελλείψεις σε φάρμακα και υλικά».

Σκευάσματα για νοσοκομεία

Στο πλαίσιο αυτό η DEMO δημιουργεί στην Τρίπολη τρεις μονάδες για παραγωγή πρώτων υλών και τέσσερις μονάδες για παραγωγή τελικών σκευασμάτων για νοσοκομεία. Ετησίως θα μπορούν να παραχθούν 2.000 τόνοι πρώτης ύλης και 250 εκατ. τεμάχια φαρμάκων, ενώ με την ολοκλήρωση της επένδυσης «θα δημιουργηθούν 450 νέες καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας». Η επένδυση περιλαμβάνεται στις πέντε εμβληματικές επενδύσεις του σχεδίου ΣΔΑΜ για την απολιγνιτοποίηση της Μεγαλόπολης.

Όπως σημείωσε ο κ. Δέμος, με την επένδυση αυτή δημιουργείται ένας νέος κλάδος που δεν υπήρχε ποτέ στην Ελλάδα και αφορά την παραγωγή πρώτων υλών φαρμάκων. Επίσης, η DEMO αποκτά τη δυνατότητα να παράγει όλες τις φαρμακοτεχνικές μορφές και κατηγορίες ενεσίμων που υπάρχουν σήμερα. Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα δεν θα έχει πλέον ανάγκη να εισάγει κανέ-

να ενέσιμο προϊόν από το εξωτερικό λόγω αδυναμίας παραγωγής στη χώρα μας. Το μέγεθος των παραγωγικών εγκαταστάσεων στην Τρίπολη είναι τέτοιο που μπορεί να καλύψει το 20% των αναγκών των νοσηλευτικών ιδρυμάτων όλης της Ευρώπης για τα προϊόντα που θα παράγει.

Εργαστήρια στη Θεσσαλονίκη

Επιπλέον σε ό,τι αφορά τους τομείς έρευνας και ανάπτυξης, η εταιρεία ήδη στην τρέχουσα χρήση δημιούργησε νέα εργαστήρια στη Θεσσαλονίκη. Τα νέα εργαστήρια έκτασης 2.500 τ.μ. στεγάζονται στο υπάρχον κτίριο της εταιρείας στη Βόρεια Ελλάδα και στην πλήρη εξέλιξή τους θα απασχολήσουν πάνω από 100 άτομα από διάφορους επιστημονικούς κλάδους. Με τις επενδύσεις αυτές σε Τρίπολη και Βόρεια Ελλάδα, η DEMO θα έχει τη δυνατότητα παραγωγής 125 νέων νοσοκομειακών φαρμάκων.

Παράλληλα, η DEMO προχωράει σε μια σημαντικό του μεγέθους επένδυση με στόχο να δημιουργήσει μια πρότυπη μονάδα ανάπτυξης μονοκλωνικών αντισωμάτων. Η επένδυση θα γίνει στον Άγιο Στέφανο Αττικής και θα λαμβάνει υπόψη της και έναν άλλον τομέα, αυτόν της εκπαίδευσης και της απασχόλησης. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Δέμος, η χώρα μας υπολείπεται σημαντικά της υπόλοιπης Ευρώπης. Ειδικά, η οποία δραστηριότητα αναφορικά με την άμεση βιομηχανική ανάπτυξη και παραγωγή βιολογικών φαρμακευτικών θεραπευτικών προϊόντων είναι ουσιαστικά μηδενική.

Θα εκπαιδεύει επιστήμονες

«Το γεγονός ότι η χώρα μας έμεινε πίσω από τις εξελίξεις της Βιοτεχνολογίας, την ώρα που σε άλλες χώρες έχουν ήδη προχωρήσει αρκετά, δημιούργησε και ένα έλλειμμα τεχνογνωσίας αλλά και τη φυγή στο εξωτερικό όσων επιστημόνων ήθελαν να ασχοληθούν και να εργαστούν στον τομέα αυτόν. Η DEMO, ως ο μεγαλύτερος παραγωγός ενεσίμων της χώρας, θα ιδρύσει τη μονάδα ανάπτυξης μονοκλωνικών αντισωμάτων παράλληλα με μία Βιοακαδημία όπου θα εκπαιδεύει επιστήμονες για να παραμείνουν στον τόπο τους και να προσφέρουν. Η επένδυση της DEMO θα βάλει τη χώρα μας στην «κλειστή λίσκα» των 15 χωρών που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτόν παγκόσμια και θα συνεισφέρει στην απασχόληση στελεχών υψηλής μόρφωσης, που μέχρι στιγμής απασχολούνται στον ακαδημαϊκό χώρο ή σε εταιρείες εξωτερικού» υποστήριξε ο κ. Δέμος.

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΑΡΓΥΡΗ ΑΡΓΥΡΙΑΔΗ

Η ΚΟΠΡΟΣ ΤΟΥ ΑΥΓΕΙΑ ΚΑΤΑΠΛΑΚΩΣΕ ΤΟΝ «ΗΡΑΚΛΗ»

Πριν από περίπου τρία χρόνια «Το Βήμα» φιλοξενούσε άρθρο μας με τίτλο «Κόκκινα δάνεια και μαύρες τρύπες». Αναλύαμε τις διαφορετικές προτάσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος των κόκκινων δανείων. Η κυβέρνηση εν τέλει επέλεξε να υιοθετήσει την πρόταση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας – παραβλέποντας τις ισχυρές αντιρρήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος –, προχωρώντας στην τιτλοποίηση κόκκινων δανείων με την εγγύηση του Δημοσίου (Asset Protection Scheme). Πρόκειται για το περιλάλητο πρόγραμμα «Ηρακλής (I & II)», οι εγγυήσεις του οποίου μέχρι σήμερα ανέρχονται σε περίπου 32 δισ. ευρώ! Προειδοποιούσαμε τότε πως η υιοθέτηση αυτής της πρότασης είναι ιδιαίτερα πιθανό να εκτοξεύσει το δημόσιο χρέος της χώρας και βραχυπρόθεσμα θα υπονομεύσει κάθε προσπάθεια ομαλής εξόδου από την κρίση. Εκτοτε διαβάσαμε σε πηχούσιους τίτλους για την επιτυχία του προγράμματος που θεσπίστηκε με τον Ν. 4649/2019. Ο νόμος προβλέπει ότι οι τράπεζες μεταβιβάζουν δάνεια μέσω τιτλοποίησης σε ένα όχημα ειδικού σκοπού (Special Purpose Vehicle – SPV). Το τελευταίο εκδίδει ομολογίες υψηλής (senior), μεσαίας (mezzanine) και χαμηλής (junior) εξοφλητικής προτεραιότητας. Οι senior ομολογίες λαμβάνουν έναντι προμήθειας την εγγύηση του Δημοσίου και διακρατούνται αρχικά από τις τράπεζες με μηδενική στάθμιση κινδύνου, με δυνατότητα να πωληθούν σε τρίτους, όπως και γίνεται.

Μια εγγύηση προφανώς δεν είναι «άμεση οφειλή» για τον εγγυοδότη. Ωστόσο, καθίσταται απαιτητή μόλις περιέλθει σε υπερημερία ο «πρωτοφειλέτης», με κάποιες ειδικότερες προϋποθέσεις όταν εγγυητής είναι το Ελληνικό Δημόσιο. Έτσι, λοιπόν, στη συγκεκριμένη περίπτωση απαιτείται η «κατάπτωση της εγγύησης», η οποία συντελείται μετά την παρέλευση 50 ημερών από τη μη πληρωμή οποιασδήποτε υποχρέωσης προς τους ομολογιούχους υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας. Περαιτέρω, ορίζεται ότι η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου είναι ρητή, ανέκκλητη, ανεπιφύλακτη και σε πρώτη ζήτηση.

Κατά κανόνα, αυτή η εγγύηση συμπεριλαμβάνεται στο δημόσιο χρέος μόνο όταν «ενεργοποιείται», όπως ανωτέρω περιγράφηκε. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ESA 2010) προβλέπει και την περίπτωση της «de facto κατάπτωσης», όταν δηλαδή η χορηγηθείσα εγγύηση σφόδρα πιθανολογείται ότι θα ενεργοποιηθεί. Στην περίπτωση αυτή απαιτεί τη συμπερίληψη της χορηγηθείσας εγγύησης στο δημόσιο χρέος. Πρόσφατα δημοσιεύματα αναφέρουν ότι η Eurostat, ελέγχοντας τις πρώτες τιτλοποιήσεις του «Ηρακλή», καταλήγει στο συμπέρασμα ότι πρέπει να εγγραφούν στο δημόσιο χρέος, εκτοξευόντάς το στη... στρατόσφαιρα.

Στο σημείο αυτό δεν πρέπει να παραραθεί ότι οι εμπνευστές του συγκεκριμένου νόμου, πριν από τη θέσπισή του, ορθώς τον έθεσαν υπ' όψιν της αρμόδιας Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για να μη θεωρηθεί απαγορευμένη κρατική ενίσχυση. Δεν προκύπτει, όμως, να διαβουλεύθηκαν επαρκώς και με τη Eurostat. Η αλήθεια είναι ότι η γενίκευση των καθυστερούμενων πιστώσεων στη χώρα υπερβαίνει τη δυνατότητα αντιμετώπισης τους από τις τράπεζες με τα συνήθη μέσα (απορρόφηση από την κερδοφορία, αυξημένες προβλέψεις, σύναψη αντιστάθμισης κινδύνου, αναγκαστική εκτέλεση, ενεργητική διαχείριση).

Συνεπώς, απαιτείται η μεταβίβαση μέρους των χορηγηθέντων πιστώσεων ως μέσο εξυγίανσης των χαρτοφυλακίων των τραπεζών, απομόχλευσης των ισολογισμών τους, βελτίωσης της κεφαλαιακής τους θέσης και ενίσχυσης της ρευστότητάς τους. Το ερώτημα είναι εάν απαιτούνταν οποιοδήποτε κρατικές εγγυήσεις για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός και εάν ο τρόπος που επιλέχθηκε νομοτεχνικά ήταν ο αρτιότερος.

Μάλλον η ζώσα πραγματικότητα δίνει τις απαντήσεις...

Ο κ. Αργύρης Αργυριάδης είναι δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω.